

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet

Teie: 05.06.2025 nr 16-6/25-04777-006

Meie: 01.07.2025 nr 13-3/25-1061

**Seisukoha andmine KMH programmile
Rail Balticu raudteetrassi lõik „Pärnu - Kabli“**

Esitasite 05.06.2025 kirjaga nr 16-6/25-04777-006 Eesti Geoloogiateenistusele seisukoha andmiseks Rail Balticu raudteetrassi lõigu „Pärnu - Kabli“ KMH programmi. Kavandatav tegevusega ala asub Pärnu maakonnas.

Kavandatav tegevus on Rail Balticu raudteetrassi rajamine ja kasutamine lõigul „Pärnu - Kabli“ (toodud programmis joonisel 6). „Pärnu - Kabli“ lõigu pikkus on ~45 km, mis algab põhjaosas Pärnu linna ja Häädemeeste valla piirilt vahetult peale Pärnu maastikukaitseala, jõuab peale Reiu jõe ületust tagasi Pärnu linna territooriumile, kust edasi suundub lõuna poole Saarde valda. Saarde vallas kulgeb trass Reiu jõe ja Luitemaa looduskaitseala vahelt edasi lõunasse läbi metsamassiivide ning jõuab tagasi Häädemeeste valla territooriumile.

KeHJS § 16 lõike 41 alusel esitavad otsustaja ja asjaomased asutused KMH programmi kohta oma pädevusvaldkonnast lähtudes seisukohad KMH programmi avaliku väljapaneku jooksul. Dokumentide läbivaatamisel annavad otsustaja ja asjaomased asutused hinnangu programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta ning kontrollivad eksperdirühma koosseisu piisavust.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus kooskõlastada toiminguid, kui planeeritav maa-ala asub maavarade registris oleval maardlal või selle osal.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmisseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

KMH programm käsitleb mõjusid maavaradele, viidates, et kõige olulisemad on raudtee rajamiseks vajaminevate maavarade kaevandamise ja transpordiga seotud mõjud. Lisaks võib raudtee takistada juurdepääsu seni kaevandamata maavaradele ja nende kättesaadavust. Kuna tegemist on suure objektiga, võib selle rajamine olulisel määral mõjutada ka maavarade varustuskindlust.

Mõju hinnatakse eksperdihinnangu meetodil, kasutades olemasolevaid andmeid andmebaasidest ning teostatud ja kavandatavatest uuringutest (Eesti Geoloogiateenistuse maardlate register, varustuskindluse uuring jm). Muuhulgas analüüsitakse maapõueressursside säästvat kasutamist ning nende üldiseid ringlussevõtu suunamise võimalusi. Mõju maavarade varustuskindlusele on võimalik hinnata eelkõige kumulatiivselt, arvestades Rail Balticu trassi kogu Eesti ulatuses.

Planeeritav põhitrass ei kattu ühegi maardla ega loaga, kuid ühes kohas esineb kattuvus eritasandilise ristumise või uue kavandatava juurdepääsutee maavajadusega (Krundi liivakarjäär (osaliselt) ehitusliiva aT plokid 1 ja 2. Loa kehtivus 13.09.2019 - 12.09.2029.).

KMH programmis viidatud trassikoridori on Maa-amet kooskõlastanud 22.08.2024 kirjaga nr 6-3/23/18079-14, märkides järgmist:

„Krundi liivamaardla (registrikaart nr 961) ja sellel asuv Krundi liivakarjääri (loa nr L.MK/333548; loa omaja OÜ Eesti Killustik; luba kehtib kuni 12.09.2029) mäeeraldis ja selle teenindusmaa kattuvad „Eritasandilise ristumise maavajadusega“. Maa-amet nõustub, et maardlaga kattuv alal on juurdepääsutee rajamine võimalik vaid tingimusel, et vastaval alal on maavara ammendunud või selleks on saadud loa omaja nõusolek. Palusime loa omajaga saavutada kokkulepe. 22.07.2024 nr 14-8.3/699-10 kirjas märkis REM, et OÜ Eesti Killustik on kaasatud planeerimisprotsessi.“

Eesti Geoloogiateenistusel puuduvad täiendavad ettepanekud 05.06.2025 kirjaga nr 16-6/25-04777-006 esitatud KMH programmile, eeldusel et järgitakse varasemaid tingimusi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Annika Vohta

Maavarade registri spetsialist osakonna juhataja ülesannetes

Mihkel Annusver

Maavarade registri osakonna spetsialist

5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee